

Människan socialt och kulturellt

OMVÅRDNAD

CFL ansvarar inte för fortsatt uppdatering av kursmaterialet. Vuxenutbildare har full rättighet att återanvända materialet efter eget behov./09-2004

Innehåll

	Sidan
Välkommen	4
Studiehandledningens utformning	5
Kursmaterial	5
Studieråd	6
Kursöversikt	7
Studieenhet 1 Kultur	8 - 9
Studieenhet 2 Socialt samspel och socialisation	10 - 11
Studieenhet 3 Människan i kulturella sammanhang	12 - 15
Studieenhet 4 Kommunikation	16 - 17
Studieenhet 5 Hälsa, sjukdom, vård och omsorg i olika kulturer	18 - 20
Litteraturlista, länktips	21 - 22
Mål och betygskriterier	23 - 24

Välkommen

till studier i kursen

Människan socialt och kulturellt

inom Omvårdnadsprogrammet

Kursen Människan socialt och kulturellt (100 p) ingår i ämnet Social omsorg i gymnasieskolan.

Människan socialt och kulturellt handlar om människan, om dig och mig och alla andra. Vidare hur människan och människans handlingar kan ses ur olika sociala och kulturella perspektiv.

Denna studiehandledning ska vara stöd och vägledning för dina studier i kursen Människan socialt och kulturellt.

I studiehandledningen föreslås olika studieuppgifter som kan hjälpa dig att bearbeta kursinnehållet, men även fördjupa dina kunskaper i ämnet.

Lycka till med studierna!

Studiehandledningens utformning

Studieenheter

Förberedelsedel

Innehåller fakta som tydliggör och konkretiserar de kursmoment som du sedan bearbetar i studiearbetet. I kursen ingår fem studieenheter.

Ett antal nyckelord anges i varje studieenhet. Dessa ord ger dig en vägledning om vad du ska lägga tonvikten på i dina studier.

Fundera på /ta reda på

Dessa uppgifter kan du arbeta med på egen hand utan att skicka in till din lärare.

Studiearbete

Genomförandedel

Här får du uppgifter som du arbetar med och redovisar till din lärare. I kursen ingår fem studiearbeten. Du löser uppgifterna med hjälp av litteratur, fältstudie/arbetsplats eller andra tillgängliga källor, men glöm inte att också använda dina tidigare kunskaper och erfarenheter.

Studiearbetet som ska skickas in till din lärare är markerad med denna bild.

Du kan skicka per post eller e-post, men glöm inte att skriva namn på dina studiearbeten.

Läraren går igenom och bedömer ditt arbete och ger dig återkoppling med kommentarer.

Kursmaterial

Som kursbok kan du använda Människan socialt och kulturellt som är skriven för grundläggande utbildningar inom hälso- och sjukvård samt vård- och omsorg. Läroboken finns utgiven av olika förlag, se exempel i litteraturförteckningen.

Du kan också söka alternativ och kompletterande litteratur, se litteratur och adresslista i slutet av studiehandledningen.

Sök även aktuell information från Internet. Information kan du också hitta på bibliotek och arbetsplatser m.m.

Studieråd

- **Studera mål och betygskriterier för kursen längst bak i studiehandledningen.** Mål och betygskriterier är avgörande vid bedömning av dina resultat.
- Läs igenom och bilda dig en uppfattning om varje studieenhet, dess mål, "nyckelord" och innehåll ger dig grund för vad du ska lägga tonvikten på i dina studier.

Läs och bearbeta de avsnitt/kapitel i studieboken och annat material som hör till uppgiften.

Reflektera över sammanhanget och tänk efter hur du kan tillämpa dina erfarenheter och det du läst. Här kan dina egna frågor vara till god hjälp för att komma igång med ditt tankearbete.

- Ett bra sätt att lära sig är att diskutera kunskaper, erfarenheter och studiearbeten med andra och att göra studiebesök.

Kursöversikt

Studieenhet Läs och bearbeta	Studiearbete Redovisa - anvisning i respektive studieenhet	Egen tidsplanering
1 Kultur	Beskriva en del av din kultur för någon som inte känner till den.	
2 Socialt samspel och socialisation	Analys av litteratur eller film.	
3 Kulturella sammanhang	Intervju och analys av innehåll i intervju.	
4 Kommunikation	Bearbeta olika situationer utifrån kultur och kommunikation.	
5 Olika kulturers syn på hälsa och sjukdom, vård och omsorg	Belys olika frågor genom att göra en fältstudie med intervju.	
<p>Examination och utvärdering</p> <p>När du gjort alla studiearbeten ska du planera för examination. Dina studier, bearbetning av studiearbeten och litteraturen ger dig bra kunskapsunderlag inför examinationen.</p> <p>Utvärdering av kursinnehåll, metoder och lärarhandledning kan ske kontinuerligt under kursens gång och efter avslutad kurs.</p>		

Studieenhet 1

Kultur

Mål

- ha kunskap om hur människan skapas genom kulturen och hur kulturen formar människan.

Kultur

*Kultur är odling,
utveckling av människan själv.*

*Kultur är allt det vi bygger tillsammans,
gemenskaper,
språk, seder och bruk,
samhällen, stater,
civilisationer.*

*Kulturen ger oss
trygghet och samhörighet
glädje och mening,
rättfärdighet, kunskap och förnuft.*

*Kultur är skrattet och gråten tillsammans,
kärleken, ömheten,
vänskapen, minnena,
saknaden och sorgen.*

*Kultur är att arbeta, bo och bygga
att trösta och hjälpa,
att uppfostra och vårda.*

*Kultur är tid,
tid för varandra,
tid för barnen,
tid för arbetskamrater och vänner,
tid att leva.*

*Kulturen ger oss skaparglädjen
och skönheten,
musiken och konsten,
filosofin, idéerna och idealen,
lagen och rätten,
biblioteken, teatrarna,
drömmarna vid lägerelden,
fantasin och andakten,
dikten, sagan och sången.*

*Kulturen låter oss se bakåt i tiden
och känna samhörigheten
med dem som gått före oss.
Kulturen ger oss en hembygd
och en historia.*

*Kulturen låter oss drömma om framtiden.
Kulturen ger oss hopp och längtan.*

Kultur är motsatsen till våld och krig.

*Kultur är fred på jorden
och varsamhet med människor
och natur.*

*Kultur är stilla förundran
och mod att leva.*

Bengt Bratt

© Bengt Bratt

Ur Nya tag i skolan, Förlaget Futurum 1992

Nyckelord

Kultur

Delkultur

Subkultur

Kulturarv

Individorienterad kultur

Grupporienterad kultur

Skuldkultur

Skamkultur

Studiearbete - studieenhet 1

Din uppgift är att beskriva en del av din kultur för exempelvis någon som inte känner till den.

Använd några av nyckelorden i din beskrivning. Exempelvis kan du beskriva familjeliv med uppfostran, traditioner, olika aktiviteter och föreningsliv osv.

Arbetet kan omfatta en till två sidor text.

Studieenhet 2

Socialt samspel och socialisation

Mål

- Ha kunskaper om hur människan socialiseras och förstå innebörden av socialt samspel.

För att kunna ha olika sociala relationer i ett samhälle måste vi människor utveckla ett samspel med varandra. Våra sociala roller lär vi oss i socialisationsprocessen. Kulturen och socialisationen är resultat av socialt samspel mellan individer och grupper.

Inget barn kan välja den plats där det skall födas. Detta är så självklart att vi knappast tänker på det. Men stanna vid tanken en stund. Den är nämligen så viktig för din förståelse av dig själv och för den förståelse och respekt för andra människor med andra vanor och värderingar. Genom att förstå sig själv, hur man formats och ständigt formas av den miljö man lever i, kan man lättare vinna förståelse för andra människor. Genom att lära känna sig själv bättre, sina värderingar, fördomar, reaktioner m.m., ökar den egna förmågan att hantera nya och främmande situationer och utveckla mänskliga relationer.

Nyckelord

Socialisationsprocess
Social integration
Roller
Identitet
Grupptillhörighet
Koder-kontrollmekanismer
Normer
Värderingar
Uppväxtvillkor

Studiearbete - studieenhet 2

Du ska läsa en skönlitterär/självbiografisk bok eller se på en videofilm. Om du inte har ett eget förslag, så kan du välja från nedanstående litteraturlista eller videofilmförslag.

Din uppgift består i att göra en analys av innehållet med utgångspunkt från nyckelorden som ingår i studieenheten.

Uppgiften kan bearbetas på följande vis

A Gör en kort sammanfattning av bokens innehåll på max en A4-sida.

B Gör en analys av bokens eller filmens innehåll genom att använda några av nyckelorden som tillhör studieenheten.

Det kan handla om att se, uppfatta och dra slutsatser av olika möten människor emellan, miljöbeskrivningar, dialoger, åsikter som framförs.

Ge exempel och motivera dina förslag.

C Skriv ner dina egna reflektioner och frågor som boken / filmen väckt hos dig.

Arbetet kan omfatta ca. tre-fyra sidor text.

Fundera på / Din egen socialisation

Förslag på självbiografier och självbiografiska romaner

Ambjörnsson, Ronny	<i>Mitt förnamn är Ronny</i>
Brögger, Susanne	<i>Jadekatten</i>
Gardell, Jonas	<i>En komikers uppväxt</i>
Johansson, Elsie	<i>Glasfåglarna</i>
Winterson, Jeanette	<i>Det finns annan frukt än apelsiner</i>
Guillous, Jan	<i>Ondskan</i>

Skönlitterära barn- och ungdomsskildringar

Andersen-Nexö, Martin	<i>Pelle Erövraren</i>
Golding, William	<i>Flugornas herre</i>
Mörch, Dea Trier	<i>Vinterbarn</i>
Jersild, P.C.	<i>Barnens Ö</i>

Förslag på filmer

August, Bille	<i>Pelle Erövraren</i>
Moodysson, Lukas	<i>Fucking Åmål</i>
Moodysson, Lukas	<i>Tillsammans</i>
Nutleys, Colin	<i>Änglagård</i>
Pollack, Kay	<i>Barnens Ö</i>
Swick, Joel	<i>Mitt stora feta grekiska bröllop</i>
Håfström, Mikael	<i>Ondskan</i>

Studieenhet 3

Människan i kulturella sammanhang

Mål

- Ha kunskap om hur människan skapas genom kulturen och hur kulturen formar människan.
- Ha kunskaper om hur människan socialiseras och förstå innebörden av socialt samspel

I dagens Sverige möts i allt större utsträckning människor med olika kulturell bakgrund och med olika uppväxtvillkor.

Vad kan detta innebära för tvärkulturella möten?

Vad betyder det att vara delaktig i ett kulturellt sammanhang ?

Hur kan etnisk tillhörighet förstås?

Vad kan främlingsfientlighet, fördomar och rasism betyda i detta sammanhang?

Det är exempel på frågeställningar som kommer att belysas i denna studieenhet.

Nyckelord

Tvärkulturella möten

”Vi och dom”

Integrering

Etnisk identitet

Etnocentrism

Stereotypier

Fördom

Främlingsfientlighet

Rasism

Genus

Ålder

Klass

Studiearbete - studieenhet 3

A Utgångspunkt för den här uppgiften är intervjun med Amadou.

Följ upp denna intervju enligt följande:

Vad skulle du ytterligare vilja ha svar på för att öka din kunskap och din förståelse av den problematik som kommer fram i intervjun?

- Formulera frågor kring den information som intervjun ger.
- Bearbeta intervjun genom att **använda några av nyckelorden** på vad som kommer fram i intervjun.

B Du skall intervjuva en ung person med svensk kulturell bakgrund.

Hur beskriver han/hon sin uppfattning om t.ex. ungdomar med en annan kulturell bakgrund, manligt- kvinnligt, kärlek, sexualitet, vänskap.

C Här gör du en jämförelse mellan resultatet av de olika intervjuerna.

- Vilka likheter och olikheter hittar du? Hur förklarar du dessa likheter och olikheter? Bearbeta och analysera med hjälp av nyckelorden.
- Vilka är dina egna reflektioner över vad du kommit fram till i din jämförelse?

Arbetet kan omfatta ca. tre - fyra sidor text.

Intervju med Amadou, 23 år, från Nigeria

När kom du till Sverige?

– Jag var 10 år när jag kom till Sverige. Jag har bott här i 13 år. Samtidigt som det är tråkigt ibland, så har jag lärt mig en massa nya grejer som jag inte lärt mig i Nigeria t.ex. ett nytt språk, nya seder och bruk, ett helt nytt samhälle.

– *Berätta lite om dina föräldrar.*

Min pappa flyttade hemifrån när jag var 3 år. Jag hade ingen kontakt med honom tills jag var 16 år, då jag fick ett brev. Jag vet inte om det var svårt eller lätt att inte ha en farsa. Nu har jag kommit över det.

Relationen till mamma är inte dålig men inte heller den bästa. Hon är mera som en kompis, som en polare. För mig är kanske mina morföräldrar den förebild jag har av riktiga föräldrar. Jag

växte upp hos dem innan vi flyttade till Sverige. Med dem har jag haft mycket kontakt.

– *Känner du dig som en invandrare?*

– Men du, vad är en invandrare? I tidningen står ofta ”invand-
rargång”. Vad räknas då? Om man är född här eller bott nästan
hela livet här, är man ändå invandrare? Jag känner mig varken
som invandrare eller som svensk, jag vet inte.

– *Vad är det att vara svensk för dig?*

– För mig är svensk ett sätt att tänka. Det är svårt att precisera.

– *Vad är att inte vara svensk?*

– Att vara gästfri, öppen, att våga visa aggressivitet. Svensken
visar inte aggressivitet utåt. Om han blir sur på mig blir han tyst
... För mig är det annorlunda, det är helt naturligt att reagera.

– *Hur var det för dig att börja skolan här?*

– Det var jobbigt. Jag presenterades i klassen så här”: Detta är
Amadou. Han har haft det svårt, han kan inte svenska så bra och
har inte samma nivå som ni andra. Så var snälla mot honom och
hjälp honom så mycket ni kan”. Då tror alla att man är dum och
inte klarar skolan och att man skall vara snäll just därför. Det
kom också en massa konstiga frågor från de andra eleverna t.ex.
bodde ni i tält innan ni kom hit, finns det bilar i ditt hemland,
hade man kläder på sig i ditt land osv.

– *Vad tycker du är det svåraste när man kommer hit?*

– Att man blir behandlad som ett socialfall. Att man är någon
som man skall tycka synd om. Att man betraktas som om man
kom från en lägre stående kultur.

– *Har du några svenska kompisar?*

– Nej, jag vet inte varför, det har bara blivit så. Jag känner mig
inte själv som svensk. Det är så jag känner nu. Det är inte något
mot svenskarna heller, för det är det inte. Men dom är inåtvända,
svåra att prata med, dom visar inte samma spontanitet som
andra, dom verkar inte ha den gnista som kanske behövs, som
man vill ha. Jag har försökt bygga upp en vänskap med svenskar
men det har lyckats dåligt. Det finns liksom en gräns emellan,
Man kan inte komma hur nära som helst. Att komma hem till
dom är till exempel väldigt ovanligt. I Nigeria är hemmet alltid
öppet för vänner och bekanta. Här i Sverige är vänskapen ofta
uppbyggd kring att göra vissa bestämda saker t.ex. att spela fot-
boll. Ett annat exempel är att här skall var och en betala sitt och
göra sitt med sina pengar. Jag kan inte fungera så, jag vill bjuda,
inte för att få tillbaka utan för att det känns skönt. Men svensk-
arna fungerar på ett annat sätt, dom bara tänker på att bli kvitt.

– *Har du varit tillsammans med någon svensk tjej?*

– Ja, flera stycken. Jag tycker det är lätt att lura dom ... det är
inte så jobbigt, okej dom blir ledsna och gråter och så men det är

inte så farligt. Utländska tjejer kräver mera arbete, Man skall inte göra det och det och man skall bete sig som dom vill och man ska inte titta på andra. Svenska tjejer är lättare .

Den bild man har i utlandet av svenska tjejer är att alla är horor. Men det tycker jag är fel. Dom har väl rätt att byta kille när dom vill. När jag försökt förklara för mina släktingar eller vänner i Nigeria hur svenska tjejer är har det inte gått alls.

Dom förstår det dom vill förstå. Till sist är svenska tjejer horor. En kvinna kan inte vara på det viset. Att välja, ta initiativet, att ta sig friheter som bara män har i Nigeria, det har man svårt att förstå.

– *Hur ser du på könsrollerna här i Sverige?*

– I mitt hemland är det tydligt vilken roll mannen och vilken roll kvinnan skall ha. Här finns inte några sådana givna roller. Mannen har på sätt och vis intagit kvinnans plats och värderingar. Kvinnan har kommit fram, vill lämna det gamla bakom sig men är osäker i sin nya roll. Det verkar som att det har gått för långt i många fall, längre än vad de flesta kvinnor egentligen vill.

– *Har du märkt någonting av det som det pratas så mycket om nu, rasism eller främlingsfientlighet?*

– Många vågar inte säga vad dom egentligen tycker. Dom tycker att jag är en jävla utlänning och jag vill att dom säger det också. Det är bättre om dom vågar det istället för att gå bakom ryggen på mig. Kanske tror dom att jag skall bli sårad men om någon säger till mig: ”din jävla utlänning” eller ”neger” så bryr jag mig inte, för jag tycker att det hela handlar inte om att dom är obildade utan oinformerade.

– *Det verkar vara något som gått snett i denna fråga.*

Jag tror felet ligger i att man inte vågat tala öppet om detta, utan gömt det någonstans inom sig. Det är ingen som vågar säga ”Jag är rasist, jag vågar stå för det”. Många säger så här: ”Jag hatar dom jävla utlänningarna, dom är alldeles för många, dom skall inte komma hit ... men jag är inte rasist”.

En del säger så här: ”Jag har ingenting emot utlänningar så länge...” eller ”bara dom ...” alltså det finns alltid ett men: bara ni gör det och det så gör det ingenting att ni är här.

Men det är klart det finns en skillnad mellan främlingsfientlighet och rasism, jag kan inte kalla alla för rasister.

Studieenhet 4

Kommunikation

Mål

- Ha kunskap om och förstå olika sätt att kommunicera ur ett socialt och kulturellt perspektiv.

Människan är en social och kommunikativ varelse. I alla våra möten med andra människor kommunicerar vi på olika sätt. Hur vi kommunicerar beror oftast på vår sociala och kulturella uppväxt och hur vi tolkar det sammanhang vi befinner oss i. Det faktum att människor växer upp under olika förhållanden kan skapa svårigheter men också nya positiva erfarenheter i kommunikationen människor emellan.

Nyckelord

Verbal kommunikation
Icke-verbal kommunikation
En- och tvåvägskommunikation
Kommunikationssfärer
Dialog
Kroppsspråk
Symbolspråk
Revir
Beröring
Kvinnligt - manligt språk

Studiearbete – studieenhet 4

Den här uppgiften utgår från några möten mellan olika människor där det kan uppstå störningar i kommunikationen.

I denna uppgift ska du besvara följande frågor.

- A** Vilka kulturella och etiska frågor kan du urskilja i kommunikationen mellan personerna i de beskrivna situationerna?
- B** Hur skulle du vilja förklara de inblandade personernas sätt att kommunicera?

Här kan du använda dig av studieenhetens nyckelord.

- C Beskriv dina egna reflektioner över de inblandade personernas sätt att kommunicera.

Arbetet kan omfatta ca. tre - fyra sidor text.

Situation 1

Omar från Tunisien kliver på bussen. Den är tom så när som på Victor från Chile. De är inte bekanta med varandra sedan tidigare. Omar sätter sig bredvid Victor och de börjar småprata. Omar byter buss. Även nästa buss är tom, så när som på Lasse från Sverige. Omar sätter sig bredvid Lasse. Lasse upplever detta som obehagligt och skruvar irriterat på sig. Omar börjar småprata med Lasse som då tar upp sin kvällstidning och börjar läsa.

Situation 2

Hassan går i en svensk skola. Hans lärare heter Anna-Karin. Hassan bråkar mycket på lektionerna både med sina klasskamrater och med Anna-Karin, som han provocerar och oftast vägrar han att följa hennes instruktioner.

Det som oftast händer är att Hassan får kvarsittning som en följd av sitt uppträdande. Anna-Karin förstår sig inte på Hassan och Hassan säger att "fröken blir ju aldrig arg".

Situation 3

Lena arbetar som socialsekreterare på Socialförvaltningen. Ali skall träffa henne för andra gången, på grund av att han ansökt om ekonomiskt bistånd. Ali är mycket nöjd och förväntansfull efter det positiva intryck han fick av Lena vid den första träffen. Då tilltalade hon honom med du, hon berättade lite om sina egna barn för honom, hon var vardagligt klädd och uttryckte "Jag skall se vad jag kan göra för dig".

När han kommer den här gången får han ett negativt besked. Lena säger "ta det inte personligt". För Ali blir det mycket svårt att förstå hur hans vän kunnat svika honom så ...

Situation 4

Annelie, en svensk kvinna är på besök som turist i Förenade Arabemiraten. Hon skall gå ut på stan och klär sig i en klänning som hon själv tycker är sval och skön. Ute på gatorna i Dubai syns nästan inga kvinnor till. De kvinnor som hon möter där är helt draperade i svart. Stämningen blir spänd och allas blickar vänds mot Annelie ...

Studieenhet 5

Hälsa, sjukdom, vård och omsorg i olika kulturer

Mål

- Ha kunskap om hälsa ur kulturella och sociala perspektiv.
- Ha kunskap om olika kulturers syn på sjukdomstillstånd och behandling för att hantera olika vård- och omsorgssituationer.

I den här studieenheten kommer hälsa - sjukdom - behandling att belysas ur ett socialt och kulturellt jämförande perspektiv. I varje kultur finns det ett eller flera sätt att definiera det som är avvikande, likväl det som är normalt. Varje tidsperiod och varje kultur har sina värderingar om vad som skall uppfattas, diagnostiseras och behandlas som sjukdom. Vidare hur man ser på sjukvårdspersonalens roller respektive sjukrollen. Vad som också kan skiljas åt är reaktioner på och beteenden vid sjukdom. Hur kan goda möten skapas i olika vård- och omsorgssituationer mellan människor med olika kulturella tolkningar av sjukdom - hälsa och behandling är ytterligare en viktig frågeställning som studeras i denna studieenhet.

Nyckelord

Avvikelse

Normalitet

Hälsa

Sjukdom

Sjukroll

Den personliga sektorn

Den folkliga sektorn

Den vetenskapliga sektorn

Funktionshinder

Studiearbete – studieenhet 5

Det är ganska vanligt förekommande att det uppstår svårigheter och missförstånd i möten mellan människor med bakgrund utanför den västerländska - kristna kulturtraditionen och representanter från den svenska vård- och omsorgssektorn. Oftast handlar det då om olika syn på sjukdom, vård, omsorg och behandling. Orsakerna kan också bero på otillräckliga eller felaktiga kunskaper om varandras kulturella bakgrund och uppfattning.

I det här studiearbetet ska du belysa nedanstående frågeställningar med hjälp av fältstudier. Fältstudier innebär att du tar kontakt med någon verksamhet som bedriver vård och/eller omsorgsarbete t.ex. sjukhus, vårdcentral, hemtjänst eller vårdboende och ber att få följa verksamheten någon dag och/eller intervjua någon personal om de aktuella frågeställningarna.

Frågor

- 1 Vilka svårigheter möter personal och vårdtagare i de kulturmöten som finns?

Vilka kommunikationsproblem kan uppstå?

- 2 Ge exempel på olika uppfattningar som förekommer hos vårdtagare och anhöriga angående hälsa, sjukdom, handikapp eller äldreomsorg.

- 3 Vilken roll spelar de anhöriga i vården? Hur tas deras insatser emot av de professionella vårdgivarna?

Finns det kulturella skillnader i hur mycket de anhöriga deltar?

- 4 På vilka olika sätt diskuteras kulturmöten och kulturella skillnader bland personalen?

- 5 Vilka kunskaper om andra kulturer finns det hos personalen?

Hur kommer de fram?

- 6 Vilka rutiner förekommer vid dödsfall?

Finns det möjlighet att ta hänsyn till olika vårdtagares kulturella och religiösa behov? Har personalen kunskap om hur man ska hantera olika önskemål?

Din uppgift är att välja ut minst fyra frågeställningar att besvara utifrån den fältstudieplats / arbetsplats du väljer att studera.

Du gör en skriftlig redovisning som skall innehålla följande:

1. En kort beskrivning av vilken slags verksamhet du studerar (tänk på att inte använda fakta som gör att det går att identifiera vilken verksamhet det gäller i verkligheten)
2. Redovisning av de svar du fått på dina frågor.
3. Jämför synsätt i olika kulturer angående hälsa, sjukdom, vård och omsorg.
4. Hur uppfattar du själv synen på hälsa, sjukdom och åldrande inom vård och omsorg?

Vilka är dina egna reflektioner över inhämtade kunskaper.

Arbetet kan omfatta ca. tre - fyra sidor text.

Litteratur

Kursboksalternativ

- Cronlund, K (2000)** **Människan socialt och kulturellt**
Falköping: Bonnier Utbildning AB
- Ringquist, A.C (2001)** **Människan socialt och kulturellt**
Liber
- Sahlqvist, L** **Människan socialt och kulturellt**
Wiberg, E (2003) **Utbildningslitteratur**
- Allwood, C.M (2000) *Tvärkulturella möten*
Stockholm. Natur och kultur
- Berglund, S (2000) *Social pedagogik*
Lund. Studentlitteratur
- Dahlqvist, M (1996) *Kommunikationsprocesser*
Stockholm. Liber
- Daun, Å (1999) *Det allmänmänskliga och det kultur-*
bundna
Lund. Studentlitteratur
- Dirie, W (1999) *En blomma i Afrikas öken*
Bra Böcker
- Ekblad, m.fl. (1997) *Möten i vården*
Liber
- Hansson, I (1999) *Omvårdnad i ett mångkulturellt samhälle*
Lund. Studentlitteratur
- Herlitz, G (2001) *Socialgrammatik*
Uppsala Publ. House
- Herlitz, G (2003) *Svenskar, hur vi är och varför*
Uppsala Publ.House
- Landstingsförbundet *Respekt och hänsyn, ceremonier knutna*
till dödstillfället
- Roth, H-I (2002) *Mångfaldens gränser*
Arena
- Rystad, (2000) *Att möta främlingar*
Lundberg Arkiv förlag

- Svenska kommunförbundet *Möten som utmanar*
- Wellros, S (1999) *Språk-kultur och social identitet*
Lund. Studentlitteratur
- Vikström, H (2000) *Hora, svenn, homo, blatte*
Stockholm. Sellino Partner
- Öberg, B (1997) *Olika syn på saken: om kulturmöten och kulturkrockar*
Stockholm. Natur och kultur

Länktips

Kulturernas mötesplats: kunskapsbas om invandrares och flyktingars livsvillkor.

www.immi.se

Vad gör statliga myndigheter för människor med en annan kulturell bakgrund än den svenska? Här finns också tips på andra betydelsefulla länkar i sammanhanget.

www.migrationsverket.se

www.integrationsverket.se

Svenska kommunförbundet

www.svekom.se

Vad forskar man om på de svenska universiteten när det gäller mångkulturella frågor?

www.ceifo.su.se

www.imer.mah.se

Nyfiken på nyheter om det mångkulturella Sverige?

www.quickresponse.nu

Mål

för kursen **Människan socialt och kulturellt** (100 p)

I skolverkets föreskrifter om kursplaner och betygskriterier SKOLFS 2000:110 finns den formella målbeskrivningen för kursen Människan socialt och kulturellt.

Kursen skall ge kunskap om människan ur olika sociala och kulturella perspektiv samt skapa förståelse för olika sätt att se på kulturbegreppet.

Mål som eleverna skall ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven skall

- ha kunskap om hur människan skapas genom kulturen och hur kulturen formar människan
- ha kunskap om hur människan socialiseras samt förstå innebörden av socialt samspel
- ha kunskap om och förstå olika sätt att kommunicera ur ett socialt och kulturellt perspektiv
- ha kunskap om hälsa ur kulturella och sociala perspektiv
- ha kunskap om olika kulturers syn på sjukdomstillstånd och behandling för att hantera olika vård- och omsorgssituationer.

Betygskriterier

Kriterier för betyget **Godkänd**

Eleven beskriver begreppen kultur och socialisation samt diskuterar och ger exempel på relationer mellan människa och kultur.

Eleven uppmärksammar etiska och kulturella frågeställningar som uppstår i kommunikationen med människor.

Eleven beskriver samband mellan etik och kultur med utgångspunkt från egen erfarenhet av olika vård- och omsorgssituationer.

Kriterier för betyget **Väl godkänd**

Eleven identifierar och reflekterar över hur olika kulturella perspektiv kan påverka vård och omsorg.

Eleven relaterar vardagliga situationer till teorier om kultur och socialisation.

Eleven redogör för olika perspektiv på kultur och socialisation

Kriterier för betyget **Mycket väl godkänd**

Eleven resonerar och formulerar frågeställningar om relationen mellan kultur och socialisation utifrån kunskap om och egen erfarenhet av kultur och socialisation.

Eleven diskuterar och jämför olika faktorer som kan ha betydelse för människans socialisering